

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 16157-05-20 ל' נ' ל'

בפני כבוד השופט מחמוד שדאפנה

התובעת:
המשיבה:
א' ל'
ע"י ב"כ עוה"ד מאירה אזרד

נגד

הנתבע:
המבקש:
ש' ל'
ע"י ב"כ עוה"ד אברהם שטרן

החלטה

הבקשה המצריכה הכרעת ביהמ"ש:

האם בן זוג רשאי להכניס כלב לבית המגורים המשותף של הצדדים בניגוד להסכמת בן הזוג האחר. זו היא השאלה המונחת בפני ביהמ"ש להכרעה.

רקע עובדתי:

1. בני הזוג יהודים נישאו זל"ז כדמו"י ביום 27/2/97 ומנישואין אלה נולדו להם 4 ילדים משותפים, שניים בגירים ושניים קטינים. הצדדים מתגוררים כיום ביחד עם הילדים בדירת מגורים משותפת בעיר *** עליה רובצת משכנתא.
2. האישה הגיעה מבית חילוני וחזרה בתשובה לאחר ההיכרות עם הנתבע, והנתבע דתי ממשפחה דתית. לאחרונה ובעקבות המשבר שפקד את חיי הנישואין של הצדדים חזרה האישה בשאלה והפכה לחילונית. התובעת עבדה במהלך חייה המשותפים ב***, אולם לטענתה נאלצה לעזוב עבודה זו ולהתפנות לטיפול בילדים. כיום מנהלת התובעת עסק עצמאי של פעוטון- משפחתון. הנתבע התחיל את עבודתו בחברת *** ולאחר מכן עבר לעבוד בחברת *** בה הוא עובד עד היום.

3. לאחרונה חיי בני הזוג עלו על שרטון והתגלעו סכסוכים וחילוקי דעות בין הצדדים. הצדדים אף עברו טיפול זוגי על מנת לנסות ולשקם את מערכת היחסים, אולם טיפול זה לא צלח. הצדדים הפרידו חדרים והם ישנים בנפרד מאז פרוץ הסכסוך. בעקבות כך הגישה התובעת תביעה רכושית זו, למתן פס"ד הצהרתי, פירוק שיתוף ואיזון משאבים וכן תביעה למזונות הילדים. יצוין כי גם הליך י"ס שניהלו הצדדים לא צלח.
4. לאחרונה הכניסה התובעת לבית שני כלבים, כלבה אחת בסמוך להתגלעות הסכסוך וכלב נוסף לפני כחודש ימים. בעקבות כך הגיש הנתבע בקשה דחופה זו להוציא את הכלבים מתוך הבית.
5. אציין כבר עתה, כי הנתבע טען כבר בכתב ההגנה כי התובעת הכניסה לבית כלבה בניגוד לדעתו וכי הוא אלרגי לכלבים דבר שגרם לו להימנע מלאכול בבית. עוד נטען בכתב ההגנה, כי הכלבה עושה את צרכיה על הרהיטים, הרצפה ובכל רחבי הבית.
6. התקיימו מס' דיונים בפני ביהמ"ש, וביהמ"ש כמנהגו ניסה להביא את הצדדים להסכמות, אולם ולדאבון הלב ללא הצלחה. כמו כן התקיים דיון ספציפי בבקשה ביום 18/3/21 במסגרתו כל צד חזר על טענותיו, הוגשו סיכומים מטעם הצדדים ועתה יש להכריע בבקשה.

טענות הנתבע:

7. במסגרת בקשה זו עותר הנתבע למתן צו מניעה לפיו הכלב החדש יוצא מהבית ויוחזר לבעליו, והכלבה השנייה תהיה קשורה בחצר הבית האחורית, וכן לאסור על התובעת להכניס אותה לתוך הבית.
8. לטענתו, התובעת יודעת כי הוא אלרגי לכלבים ולכן היא הכניסה הביתה עם פרוץ הסכסוך כלבה ענקית המסתובבת בבית ועושה את צרכיה בתוך הבית. לטענתו, הכלבה מכרסמת, נושכת חפצים, משירה שיער ומדיפה ריח עז לא נעים בבית. לטענת הנתבע, הכלבים ובעיקר הכלב החדש נמצא במטבח, עושה את צרכיו בתוך הבית, והכלבים ישנים על הספות כך שאי אפשר לשבת, לאכול או לצפות בטלוויזיה.
9. הנתבע אף מציין ומדגיש, כי סוגיית היותו אלרגי לכלבים אינה עניין רפואי, אלא, הכוונה היא כי הוא מתעב, סולד ונגעל מכלבים ובעלי חיים בבית בהיותו רגיש לחיה זו. לטענתו, התובעת והוא ניהלו אורח חיים דתי מאז נישואיהם ועד לפרוץ המשבר, כמעט 25 שנים, ומעולם לא הכניסו חיה טמאה הביתה בדיוק כמו שלא מכניסים חזיר לתוך הבית.
10. הנתבע טוען עוד, כי התובעת נכנסת בשעות הלילה המאוחרות להתקלח במקלחון הנמצא בחדר בו ישן על אף שיש מקלחת נוספת בבית. לטענתו, התובעת מפעילה מוזיקה רועשת במכוון על מנת להפריע לו בשנתו. עוד מוסיף הנתבע, כי התובעת מחטטת והופכת את

חפציו שבחדרו, שופכת אקונומיקה על הכביסה שלו והורסת את כל בגדיו וכל זאת על מנת לגרום לו לצאת מהבית.

11. כמו כן טוען הנתבע, כי התובעת פנתה למשטרה בתלונות שווא כאילו הוא פגע בה מילולית ופיזית במטרה להרחיקו מהבית, אולם הדבר נבדק במשטרה והתלונה נמצאה כתלונת שקר והנתבע לא הורחק מהבית.

12. לטענתו, כאשר הבינה התובעת כי פעולותיה לא גורמות לו לעזוב את הבית, היא החליטה על "העלאת הילוך" ודאגה להביא לבית עוד כלב גדול ממדים בנוסף לכלבה הגדולה שכבר נמצאת בבית.

13. לטענתו, הכלבים מסתובבים חופשי בבית לרבות בסלון, במטבח, מטנפים ומסריחים את הכל כולל המטבח והספות. לטענתו, הכלבים נובחים כל הזמן בתוך הבית בעיקר בלילות דבר המעיר אותו משנתו. כמו כן, הכלבים עושים את צרכיהם בבית ואף היה מקרה בו אחד הכלבים קפץ עליו ותקף אותו.

14. הנתבע טוען, כי הוא זכאי לחיים שלווים ושקטים ונורמאליים בתוך ביתו ללא כלבים שתוקפים אותו ואינם מאפשרים לו חיים תקינים. הנתבע טוען, כי הוא יושב בשקט בבית, לא מטריד, לא פוגע ולא מפריע לתובעת בכלום. לטענתו, ניתן לקשור את הכלבים בחצר הגדולה מחוץ לבית, כך שלכל הפחות לא ייכנסו לתוך הבית. הנתבע הציג סרטונים וכן תמונות.

טענות התובעת:

15. התובעת טוענת תחילה, כי אין לביהמ"ש סמכות לדון בבקשה במסגרת תביעה רכושית. לגופו של עניין טוענת, כי בקשתו של הנתבע הוגשה בחוסר תום לב משווע וכי כל הטענות המועלות בה אינן אמת. התובעת טוענת, כי הנתבע מנסה בכל דרך להוציא את התובעת משלוותה וכי הנתבע מתנהג כאורח בתוך הבית וכי נישואי הצדדים הפכו לנישואין על הנייר בלבד. לטענתה, הנתבע מגיע לבית רק לעיתים רחוקות לצורכי שינה בלבד והכל על מנת למנוע מהתובעת להעלות טענה כי הוא עזב את הבית.

16. התובעת טוענת, כי טענת הנתבע כי הוא אלרגי לכלבים אינה אמת ולבקשתו לא צורף שום אישור או אסמכתא. כמו כן טוענת התובעת, כי בבית הוריו של הנתבע יש כלב שהנתבע בעצמו נוהג להאכיל אותו ולכן טענתו להיותו אלרגי לכלבים הינה תמוהה.

17. התובעת טוענת, כי ההחלטה להכניס כלבים לבית הייתה החלטה משותפת שלה ושל הילדים. לטענתה, הטרוניה של הנתבע אינה מובנת שכן הכלבה הראשונה הייתה בבית מזה תקופה ולא ברור כיצד הוא חיי עם הכלבה הראשונה, ועתה הוא אינו מסוגל לחיות

עם הכלב החדש וכיצד הטענה כי היותו אלרגי לכלבים הופיעה רק כאשר התובעת הכניסה את הכלב השני לבית.

18. לטענת התובעת, היא חיה בפחד יומיומי מהנתבע מחשש שהוא יתקוף אותה והכלבים מהווים עבורה ביטחון. בנוסף, הילדים שלה היו חלק מקבלת ההחלטה והם נקשרו לכלבים אשר ככל הנראה עוזרים להם להתמודד עם המשברים הנפשיים שהם עוברים כתוצאה מהסכסוך הזוגי של הצדדים.

19. עוד טוענת התובעת, כי מדובר בכלבי בית מחונכים, נקיים ומטופלים. לטענתה, הכלבים אינם מהווים סכנה לאיש ובפרט אינם מהווים כל סכנה לנתבע אשר כמעט ולא נמצא בבית. לטענתה, הכלבים קשורים או משוחררים בחצר הבית, הם ישנים במפלס התחתון שם שוהה התובעת בלבד ובכלל לא מגיעים לחדרים במפלס העליון של הבית בו מתגורר הנתבע.

20. התובעת טוענת, כי הנתבע נמצא כמעט כל היום מחוץ לבית ולא ייתכן כי הנתבע שלא שוהה כמעט בתוך הבית יציב עובדות לאנשי הבית וימנע מהם להמשיך בחייהם. התובעת מציעה לנתבע לעבור לדירה הנוספת שיש לצדדים, ככל והמגורים בבית המשותף אינם מתאימים לו. התובעת כאמור עותרת לדחות את הבקשה על הסף ולחייב את הנתבע בהוצאות. התובעת גם כן הציגה סרטונים ותמונות.

סוגיית הכלבים בהלכה הפסוקה וכן בהלכה היהודית:

21. הפסיקה מאוד דלה בעניין הכלבים וקיימת פסיקה מעטה בעניין. בפס"ד דינו של כבוד השופט פליקס גורודצקי בתלה"מ (ירושלים) 57065-04-19 ע"י נ' צ.י (פורסם בנבו, מיום 25.6.2020) נמצא אזכור של כל הפסיקה הקיימת לעניין הכלבים ובעיקר בכל הקשור לבעלות על כלבים ולקביעת זמני שהות. פסה"ד הנ"ל מפנה גם לפסיקת כבוד השופט נאמן בתמ"ש (קריות) 24585-11-09 ד.ב נ' ק.ו (פורסם בנבו, מיום 13.6.2011) וכן לפס"ד של כבוד השופט שאול שוחט בתמ"ש (תל אביב-יפו) 32405/01 פ.א נ' א.א (פורסם בנבו, מיום 18.3.2004). פס"ד נוסף שניתן בעניין כלבים ניתן ע"י כבוד השופטת רונית גורביץ בתיק תמ"ש (נצרת) 47063-12-15 אלמונית נ' פלוני (פורסם בנבו, מיום 18.5.2016).

22. יש לציין, כי פסיקת בתי המשפט בעניין הכלבים מתייחסת לבעלי חיים כאל יצורים חיים בעלי רוח ונשמה והפסיקה וגם החוק מעניק להם הגנה. צער בעלי חיים הוא אחד העקרונות המרכזיים בסוגיית בעלי החיים. ראה לעניין זה דבריו של כבוד השופט חשין ברע"א 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ, פ"ד נא(3) 832 (1997).

23. עפ"י ההלכה היהודית התורה מתייחסת לבעלי חיים באהדה רבה ואף אוסרת צער בעלי חיים. אולם, ישנם בעלי חיים העלולים להזיק לבריות, כמו חיות טורפות. לגביהם יש

מחלוקת בין חכמים האם מותר לגדלן כבני תרבות. כך למשל פוסק הרמב"ם ביחס לאחריות נזקי בעלי חיים כאלו: "חמשה מיני בהמה מועדין מתחלת ברייתן להזיק ואפילו הן תרבות, לפיכך אם הזיקו ... חייב נזק שלם, ואלו הן: הזאב והארי והדוב והנמר והברדלס" (רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק א הלכה ו).

24. אז מה דינו של כלב? גם כלבים עלולים להפחיד ולהזיק, ובפרט אם הכלב מפחיד ומאיים. מצד שני, כלב משמש כשומר וכמגן על אנשים ורכוש. לכן, ההתייחסות לגידול כלב תלויה בסוג הכלב, וכך נפסק בשולחן ערוך:

"אסור לגדל כלב רע, אלא אם כן הוא אסור בשלשלאות של ברזל וקשור בהם. ובעיר הסמוכה לספר, מותר לגדלו; וקושרו ביום ומתירו בלילה" ומוסיף שם הרמ"א, שבזמן הזה, שאנו שרויין בין העכו"ם ואומות בכל ענין מותר, וכך הוא המנהג. "אולם אם הוא כלב רע, שיש לחוש שיזיק בני אדם, אסור לגדלו, אלא אם כן קשור בשלשלאות של ברזל" (שולחן ערוך חושן משפט סימן תט ג).

25. לסיכום ניתן לומר, כי עפ"י ההלכה היהודית מותר לגדל כלב לצורך שמירה, ובלבד שיהיה קשור ולא יזיק לאנשים (מלבד גנבים וכדומה). אך כמובן, ניתן לדייק מלשון הגמרא, שיש כלב "רע" וכלב שאינו רע, ולא אסרו לגדל אלא "כלב רע".

26. יש לציין, כי נושא החזקת כלבים וגידולם ובעיקר בתוך הבית העסיקה גם מלומדים בדין המוסלמי ובפרט בתקופה האחרונה. הדין המוסלמי, לרבות כל האסכולות (האסכולה המלכית, האסכולה החנפית, השאפעית והחנבלית) וכל המלומדים ("פוקהאא") התייחסו לסוגייה זו וחוו את דעתם בעניין זה.

27. הדין המוסלמי, כמו היהדות והנוצרות, מלמד כי יש להיות רחמים עם כל היצורים ובעיקר על בעלי חיים. יחד עם זאת, רוב המלומדים המוסלמים של כל האסכולות סבורים כי כלב הוא חייה טמאה (נגיס). למשל המגע עם הרוק של הכלב מחייב שטיפה של 7 פעמים. פסיקה זו באה מדברי הנביא מוחמד (חדית') אשר אמר:

" אם כלב מלקק את כלי השיט של כל אחד מכם, תן לו לזרוק את כל מה שהיה בו ולשטוף אותו 7 פעמים.

עוד נאמר ע"י הנביא מוחמד:

"מלאכים לא נכנסים לבית שיש בו כלבים או תמונה חייה."

28. לסיכום ניתן לומר ובדומה להלכה היהודית, כי עפ"י האיסלאם, מותר להחזיק בכלב לצורכי ביטחון, ציוד וחקלאות או שירות לעיוורים. לא ניתן להחזיק בבית כלב רע, כהגדרתו בהלכה היהודית, ויש להימנע ככל האפשר מהחזקתו בתוך הבית, אלא אם כן הוא נמצא בבית למטרה מוצדקת לרוב לצורך שמירה על ביטחון.

29. בעולמנו המודרני כיום הכלבים נמצאים כמעט בכל מקום. הם חיים במחיצתנו כמעט בכל מקום, ברובם חיות מחמד שנועדו בעיקר לבידור ושעשוע לילדים, ובנוסף הכלבים נועדו למטרות אחרות של שמירה והשגחה על הבית וכן עוזרים לבני אדם עיוורים. כמו כן, הכלבים מסייעים לשירותי הביטחון והמשטרה בפעילות של מניעת פשע וטרור. למרות היחס השלילי המבואר במקרא ובדברי חז"ל והפוסקים לכלב, ולמרות האיסור לגדל "כלב רע", לא נוכל להתעלם ממעלותיו של הכלב.

דיון והכרעה:

30. לאחר עיון בטענות הצדדים, ולאחר ששמעתי את הצדדים בדיון שהתקיים בפני ביום 18/3/21, ולאחר שצפיתי בסרטונים ובתמונות שהוגשו מטעם שני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל, ואבאר.

31. בענייננו לא הוברר מספיק ע"י התובעת מדוע יש צורך להחזיק היום בשני כלבים, כאשר עד לאחרונה, ולאחר חיים משותפים של כמעט 24 שנה, לא היה בבית אף כלב, ואני דוחה את הטענה כי הכלבים משמשים הגנה וביטחון על התובעת מפני אלימותו של הנתבע על הסף.

32. עד היום ובחלוף חיים משותפים לתקופה כה ארוכה, התובעת לא הצליחה להוכיח כי אכן הנתבע נהג נגדה באלימות פיזית ומילולית כלשהי ולא הובאה מטעמה כל ראיה להוכחת טענה זו. התובעת לא צירפה לתביעתה כל ראיה או אסמכתא לכך, כי הנתבע הורשע בגין אלימות שהפגין נגדה. עוד יש לציין ולהדגיש, כי תלונת האישה האחרונה שהוגשה למשטרה כנגד הנתבע אף נסגרה.

33. מאחר והצדדים הינם בעלים במשותף של הבית ולשניהם זכויות בבית, זכותו של הנתבע כבעלים בבית לדרוש לא להכניס כלב לתוך הבית. הדבר דומה להכנסת גבר זר לבית, כאשר אין חולק כי לבעל זכות למנוע זאת מהאישה.

34. הצדדים ניהלו עד לפרוץ המשבר אורח חיים דתי ועד לאחרונה לא היה להם כלב בבית. הכנסת הכלב לתוך הבית בניגוד מוחלט לרצונו ולהסכמתו של הנתבע הינו מעשה לא מקובל ואין ליתן לו הכשר, ובפרט כאשר לא הוכח ע"י התובעת כי הכנסת הכלבים נחוצה והכרחית. כאמור אין שום מניעה לגדל כלב בתוך הבית, אולם התובעת לא הוכיחה צורך חיוני ונחוץ להחזקת שני הכלבים בתוך הבית.

35. התובעת טוענת, כי עסקינן בכלבים שקטים ומחונכים ואף דאגה לצרף מידע אודות הכלב מסוג האסקי סיבירי. לטענתה, כלבים מסוג זה ידועים באופיים החברותי ושהם שלווים ומאוד אוהבים ומסורים לבעליהם. גם אם אקבל את טענת התובעת לפיה אכן עסקינן

בכלבים טובים ומחונכים, עדיין קיימת הזכות לנתבע למנוע כניסתם ללא הסכמתו בתור בעל הזכויות בבית.

36. בנוסף גם את טענת התובעת, כי הכלבים נמצאים בקשר טוב עם הילדים וכי הוצאת הכלבים היום מהבית עלולה לגרום להם לנזקים אני דוחה. ראשית, הילדים לא אמורים להחליט את מי להכניס לתוך הבית וזכות זו מוקנית אך ורק לתובעת ולנתבע. שנית, גם אם אקבל טענת התובעת לפיה אכן קיים קשר בין הילדים לכלבים והילדים נקשרו לכלבים, עדיין ניתן לשמור על קשר זה גם כאשר הכלבים מחוץ לבית ואין כל צורך או כורח להחזיק אותם בתוך הבית. שלישית, אין מדובר בכלבים קטנים אלא בכלבים גדולים, שהוכנסו לבית רק לאחרונה וספק רב באם אכן הילדים נקשרו כבר אליהם בצורה כזו שהוצאתם מתוך הבית תגרום להם נזק רב.

37. צפיתי בסרטונים ובתמונות שהוגשו ע"י שני הצדדים ובעניין זה אציין, כי כל צד דאג כאמור להציג את התמונה שתומכת בגרסתו, מחד הנתבע הציג סרטונים בהם רואים את הכלב החדש נובח, עושה צרכיו בתוך הבית, ישן על הספה שבסלון, נובח לעברו ובאחד הסרטונים הילדה הקטנה שמה את ידה על אוזניה מהנביחות של הכלב, מאידך התובעת הציגה סרטונים שמראים כי הכלב הוא שקט, לא מפריע, הילדים משחקים איתו ואין שום בעיה בהחזקתו בתוך הבית.

38. על אף שלצפייה בסרטונים והעיון בתמונות לא היה משקל כבד ומרכזי בהכרעה שלי, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי שהייתם של הכלבים בתוך הבית גורמת למטרד ומפריעה מאוד לנתבע לנהל אורח חיים תקין ונורמאלי. מהסרטונים שהוגשו רואים ושומעים את התנהלות והתנהגות הכלבים בתוך הבית, הנביחות הלכוך והעדר הסדר והניקיון.

39. אשר כל כן ולאור האמור לעיל, אני נעתר לבקשת הנתבע ומחייב את התובעת להוציא מיד וללא כל דיחוי את שני הכלבים מתוך הבית. ככל והתובעת סבורה כי יש להחזיק בכלבים ולא להרחיקם מהבית, אני מתיר לה להחזיק בכלבים מחוץ לבית בחצר האחורית בכפוף לכך ששניהם יהיו קשורים כל הזמן בשרשרות ולא תותר כניסתם לבית כלל וכלל.

40. לא נעלמה מעיניי טענת התובעת לפיה אין לביהמ"ש לדון בבקשה זו במסגרת התביעה, אולם טענה זו אני דוחה וסבורני כי יש לביהמ"ש סמכות לדון בבקשה שכן עסקינן בסוגיה שקשורה לבית המגורים המשותף של הצדדים סוגיה שנופלת תחת התביעה הרכושת שהוגשה בעניין בית המגורים המשותף של הצדדים.

41. בנסיבות העניין ועל אף שהיה מקום לחייב את התובעת בהוצאות, ומאחר ויש רצון של הצדדים להגיע להסכמות, ועל מנת לא להסלים את הסכסוך ולא לטרפד את הסיכויים שהצדדים יגיעו להסכמות כוללות, לא מצאתי לעשות צו להוצאות.

42. המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים.

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתנה היום, ו' אייר תשפ"א, 18 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

חתימה